Leeswijzer analyse zienswijzen

U treft hierbij de analyse aan van de zienswijzen jaarstukken 2024 en begroting 2026 Avri van de gemeenten Neder-Betuwe, Culemborg, Tiel, Buren, Zaltbommel, West Maas en Waal, Maasdriel en West Betuwe.

De zienswijze van de gemeente Maasdriel betreft een concept zienswijze onder voorbehoud van besluitvorming in het college d.d. 3 juni 2025, maar is voor de volledigheid wel betrokken bij deze analyse.

Analyse zienswijzen jaarstukken 2024 Avri

Overeenkomsten zienswijzen

- ✓ De hoeveelheid restafval per inwoner is in 2024 gestegen van 70 kg in 2023 naar 73 kg, een toename van 3 kg. De regiogemeenten hadden als doel om in 2025 maximaal 75 kg restafval per inwoner te produceren, zij blijven nog onder dat streefgetal.

Verschillen zienswijzen

- ✓ De gemeente Culemborg geeft aan dat de daling van bijplaatsingen positief lijkt, maar mede samenhangt met lagere inzet van handhaving. Zij vragen Avri om een heldere rapportage over de voortgang.
- ✓ Er wordt een bedrag van € 12 per huishouden voor de stortplaats toegevoegd aan de voorziening Basispakket. Voor de gemeente Tiel is niet te herleiden hoe groot de voorziening stortplaats ultimo 2024 is vanaf de invoering van die € 12 per huishouden. De gemeente Tiel vraagt de Avri om dit inzichtelijk te maken.
- ✓ De gemeenten Neder-Betuwe en Maasdriel zien geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.
- ✓ De gemeente West Betuwe dient een positieve zienswijze in op de jaarstukken 2024. Zij geven daarnaast aan dat in 2026 de mogelijkheid bestaat dat de overdracht van de stortplaats aan de provincie Gelderland in beeld komt en daardoor de afvalstoffenheffing verlaagd kan worden.

Analyse zienswijzen begroting 2026 Avri

Overeenkomsten zienswijzen

- ✓ **Financiën:**
  - Vanwege de sterk verminderde inkomsten die gemeenten ontvangen vanuit het Rijk (circa 5%) hebben de gemeenten als kader een lagere afvalstoffenheffing gehanteerd van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere afvalstoffenheffing vanaf 2028. Hoewel de hoogte van de afvalstoffenheffing niet direct drukt op de gemeentelijke begroting zelf, is het belangrijk dat de kosten voor de inwoners op het gebied van afvalinzameling en – verwerking lager worden.
  - Het uitgangspunt om 1,5% te bezuinigen wordt door de financiële ombuigingen van € 4,50 niet gerealiseerd. De bezuiniging voor 2026 is 1,16%.
  - De gemeenten rekenen op een verdere uitwerking van de extra voorstellen om de afvalstoffenheffing te beperken.
  - Hoe ruimhartig is het kwijtscheldingsbeleid van de afvalstoffenheffing en hoe verhoudt dit beleid zich ten opzichte van de andere regio's.

- ✓ **Vervuiling grondstoffen**
  - De ontwikkelingen op de grondstoffenmarkten brengen uitdagingen met zich mee, zoals druk op prijzen en afzetkanalen. Het belang van schone grondstofstromen en de inzet van afvalcoaches wordt erkend als een middel om deze uitdagingen het hoofd te bieden. De positieve evaluaties van deze initiatieven dienen verder te worden benut om kosten te beheersen en de afvalstoffenheffing te stabiliseren.
  - Door de vervuiling van textiel zijn er hogere verwerkingskosten voor Cirtex en wordt minder textiel hergebruikt. Er wordt verwacht dat deze problematiek verder wordt uitgewerkt in het grondstoffenplan.

- ✓ **Datagestuurd werken:**
  - Eerder is er al geïnvesteerd in hardware ter ondersteuning van datagestuurd werken. In 2026 wordt gewerkt aan een efficiëntere, datagedreven en gebruiksvriendelijke werkwijze. De gemeenten kijken uit naar de verdere optimalisatie van datagestuurd werken en volgen de ontwikkelingen met grote belangstelling.

- ✓ **Grondstoffenplan:**
  - Voor de gemeenten is het essentieel dat het grondstoffenplan dat in 2025 wordt opgesteld, zoveel mogelijk in samenspraak met de gemeenten wordt opgesteld.

- ✓ **Samenwerking met partners:**
  - De gemeenten vragen nadrukkelijk om tijdige en transparante communicatie richting gemeenten -bij de verkenning van samenwerking met externe partners voor afvalwerking- zodat zij hun rol in de besluitvorming goed kunnen vervullen.

Verschillen zienswijzen

- ✓ **Gemeente Neder-Betuwe:**
  - Stemt niet in met de begroting: op diverse essentiële punten (zelfs na het erratum) klopt de begroting niet of is deze onvoldoende onderbouwd.

- ✓ **Gemeente Culemborg:**
  - De stijging van het tarief afvalstoffenheffing tot €384 per huishouden wordt bezwaarlijk geacht;
  - Voor niet-IBOR-afnemers is transparantie over de kostenverdeling essentieel;
  - Vraagt om een onderbouwing van de stijging van overheadkosten (+10%, tot €9,7 miljoen), inclusief de toerekeningssystematiek en benchmarks;
  - Er is sprake van een lichte stijging van de gemeentelijke bijdrage, mede door areaaluitbreiding. Dit leidt tot extra druk op inwoners. Er wordt verzocht om aandacht voor deze lokale effecten.

- ✓ **Gemeente Tiel:**
  - Ziet graag dat er in overleg met de raden nagedacht wordt over een alternatieve wijze van organiseren van plustaken. Wat is de planning van het hele traject om tot een andere besturingsstructuur te komen: wanneer en hoe worden de raden hierbij betrokken en wanneer wordt het onderzoek afgerond? Daarnaast is de gemeente Tiel van mening dat er op het vlak van afval en circulariteit nog een grote opgave voor Avri ligt. Op deze kerntaak zou de focus van AVRI moeten liggen: “schoenmaker blijf bij je leest”.
  - Is aan te geven waarom de afvalstoffenheffing niet onder het landelijk gemiddelde ligt?
  - Er wordt door de provincie een rekenrente gehanteerd. De vraag is of er naast deze gehanteerde rekenrente ook nog sprake is van beleggingsrendement. En als dit het geval is, wat is dan het werkelijke rendement?
  - De inzameling van het incontinentiemateriaal wordt tot nu toe als een pluspakket gezien. Dat is op zich logisch op het moment dat niet alle gemeenten deze dienstverlening afnemen. Echter, inmiddels doen alle gemeenten in de regio dat wel en daarom stellen wij voor om dit zo snel mogelijk in het basispakket op te nemen.
  - De gemeente Tiel kan niet instemmen met het onderdeel IBOR-taken aangezien er een foutief bedrag is opgenomen en eerder gestelde vragen in de zienswijzebrief op de kadernota 2026 niet zijn beantwoord door de Avri.
  - De gemeente Tiel verzoekt om de acties rondom de jaarrapportage IBOR en de registratie van de kosten op te pakken.

- ✓ **Gemeente West Maas en Waal:**
  - De gemeente West Maas en Waal wil graag dat Avri een benchmark uitvoert met de DAR-regio in het Rijk van Nijmegen zodat op deze manier meer inzicht kan worden verkregen in de (veel) lagere tarieven voor afvalstoffenheffing in bijvoorbeeld onze buurgemeente Druten.

- Er wordt opgeroepen om zienswijzen in de toekomst serieuzer te nemen dan wel -indien van toepassing- tijdig en duidelijker te communiceren waarom zienswijzen eventueel niet worden opgevolgd.

✓ **Gemeente West Betuwe:**

- In 2026 is het weerstandsvermogen 1,4. Uit de begroting blijkt dat Avri als doel heeft om het weerstandsvermogen de komende jaren te verhogen boven de 1,4. De gemeente West Betuwe ontvangt graag een nadere toelichting over de opbouw van het weerstandsvermogen en de noodzaak hiervan.
- In de voorbereiding van het werkprogramma voor 2026 verwacht de gemeente West Betuwe vanuit Avri bezuinigingsvoorstellen ten aanzien van de IBOR-taken.
- In de tabel van de uitvoeringslasten van IBOR per gemeente is voor 2025 voor West Betuwe een bedrag opgenomen van 2.029.000 euro. Het bedrag dat in werkbegroting voor 2025 is opgenomen, bedraagt 1.881.000 euro. Het in de tabel opgenomen bedrag is dus niet juist en moet verlaagd worden en dat geldt ook voor 2026.
- Avri meldt dat zij de openbare ruimte van 4 gemeenten onderhouden. West Betuwe heeft alleen 6 uitvoerende taken bij Avri belegd. Dat is anders dan bij de andere 3 IBOR-gemeenten waar Avri alles doet. De omschrijving: West Betuwe gedeeltelijk of 6 uitvoerende taken dekt de lading beter.
- Avri heeft in het overleg van 13 januari 2025 toegezegd de frictiekosten voor het terugnemen van het boombeheer in het buitengebied en het reinigen van de kolken (vanaf 1 januari 2024) op basis van de werkelijke kosten in rekening te brengen. Deze toezegging en een inschatting hiervan zijn nog niet opgenomen in de begroting. De gemeente West Betuwe verwacht dat deze afspraak met de bijgestelde bedragen wordt opgenomen in de begroting.